

Київський національний університет культури і мистецтв

022
ДИЗАЙН
аспірантура

КАФЕДРА ДИЗАЙНУ І ТЕХНОЛОГІЙ

Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни: **Проектне та евристичне в художній культурі**

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий), PhD

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 022 Дизайн

Назва освітньо-наукової програми: Дизайн

Сторінка курсу в Moodle: <https://elearn.knukim.edu.ua/course/view.php?id=2670>

Рік навчання: 1-2 Семестр: 2-3

Викладач: **Шандренко Ольга Миколаївна**, кандидат мистецтвознавства
(лекції, практичні, підсумковий контроль)

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Проектне та евристичне в художній культурі» є *вибірковою* освітньою компонентою навчального плану і, як вибіркова складова, дає можливість створити індивідуальну освітню траєкторію. Після вибору ця дисципліна стає для аспіранта обов'язковою і спрямована на розширення уявлення здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) про підготовку теоретичної бази для поглибленого вивчення евристичних методів стимулювання творчої діяльності дизайнера та практичне застосування засобів евристики в науковій та практичній роботі.

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Аудиторних годин	Самостійної роботи студента	Вид підсумкового контролю
3	90	34	56	Залік (2, 3 семестр)

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми, опис теми, завдання для самостійної роботи	К-сть годин	Вид навчальної діяльності	Форми і методи навчання	Оцінка (бали)
Тема 1.1. Поняття евристика. Основи евристики Основи евристики. Походження терміну евристика. Структуру творчого мислення та загальні правила. Сучасні трактування евристики в словниках Завдання для самостійної роботи Надати узагальнюючу характеристику трактування евристики в словниках. Підготувати роботу у вигляді есе.	1	Лекція	Лекція, презентація	1
	8	Самостійна робота	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою, інтернет-джерелами: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	3
Тема 1.2. Сутнісне розуміння евристичного методу в мистецькій діяльності Сутність евристичного методу. Мистецька діяльність у роботах науковців. Творча діяльність та її види. Завдання для самостійної роботи Провести порівняльну характеристика стратегій евристичних досліджень. Підготувати роботу у вигляді есе.	1	Лекція	Лекція, презентація	1
	8	Самостійна робота	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою, інтернет-джерелами: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	3
Тема 1.3. Евристичні методи активізації творчого мислення Творче мислення в мистецькій культурі. Міждисциплінарність евристичного методу Відмінності евристичного методу за Чуприною Н.В. та Струмінською Т.В. Завдання для самостійної роботи Означити основні етапи проектно-творчого процесу в мистецькій діяльності. Підготувати роботу у	2	Лекція	Лекція, презентація	1
	8	Самостійна робота	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою, інтернет-джерелами: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	3

вигляді есе.				
Тема 1.4. Творча діяльність. Проектна діяльність в контексті творчості Структура творчої діяльності. Стадії творчої діяльності. Проектна діяльність в контексті творчості. Завдання для самостійної роботи Проектна діяльність в контексті творчості. Підготувати роботу у вигляді есе	2	Лекція	Лекція, презентація	1
	8	Самостійна робота	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою, інтернет-джерелами: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	3
Тема 1.5. Евристичні методи як методи стимулювання творчості. Методи евристичного пошуку рішення проектних задач. Методи евристики в проектній діяльності дизайнерів Предпроектний аналіз. Метод «ключових питань» Квінтиліана. Область та час використання питань. Сруктурування інформації отриманої під час відповідей. Апробація методу «питань» в проектній діяльності дизайнерів. Завдання для самостійної роботи Надати характеристику евристичних методів проектної діяльності. Підготувати роботу у вигляді есе.	2	Лекція	Лекція, презентація	1
	10	Практична	Практична робота: робота в групі, перевірка робіт	5
	10	Самостійна робота	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою, інтернет-джерелами: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	3
			Всього	25
Вид підсумкового контролю: 2 семестр	Залік	Форма контролю	Тести	50
			Практичне завдання	25
Загальний підсумок				100
Тема 2.1. Перший етап творчої діяльності – виявлення цілей та мети проектування	4	Лекція	Лекція, презентація	2
	4	Самостійна робота	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою, інтернет-	3

<p>Виявлення цілей і мети проектування. Визначення галузі і проблеми. Визначення та створення соціальної карти. Перші припущення та заперечення проблеми. Формулювання мети проектної діяльності. Визначення потреби.</p> <p>Завдання для самостійної роботи</p> <p>Основні чинники дизайнерської розробки промислових виробів. Підготувати роботу у вигляді есе.</p>			джерелами: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	
<p>Тема 2.2. Другий етап творчої діяльності - визначення завдань проектування</p> <p>Визначення завдання творчої діяльності. Опрацювання проблеми: у кого проблема, в чому проблема? Які відповідні фактори даної проблеми? Які наслідки даної проблеми?</p> <p>Завдання для самостійної роботи</p> <p>Критерії управління стратегією дизайнерської діяльності. Підготувати роботу у вигляді есе.</p>	4	Лекція	Лекція, презентація	1
	4	Практична	Практична робота: робота в групі, перевірка робіт	5
	6	Самостійна робота	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	3
<p>Тема 2.3. Методи евристичного стимулювання творчості при рішенні проектних завдань</p> <p>Найбільш поширені методи:</p> <p>метод асоціацій; метод аналогій; метод неології; біонічний метод; метод карикатури; метод допоміжних питань; метод навмисної трансформації формування задачі; ергономічний метод; метод інновацій; метод «ідеального</p>	2	Лекція	Лекція, презентація	1
	2	Практична	Практична робота: робота в групі, перевірка робіт	4
	4	Самостійна робота	Самостійна робота: з навчально-методичною літературою, інтернет-джерелами: конспектування, тезування, анотування, вирішення завдань	3

продукту»; метод «мозкового штурму»; метод гри; метод комбінаторики; метод трансформації; метод кінетизму; метод модульний; метод деконструкції; метод інверсії, диференціації, інтеграції та ін. Завдання для самостійної роботи Стадія дизайнерської пропозиції проектного дослідження. Підготувати роботу у вигляді есе.				
			Всього	25
Вид підсумкового контролю: 3 семестр	Залік	Форма контролю	Тести	50
			Практичне завдання	25
			Загальний підсумок	100

Технічне і програмне забезпечення

Ноутбук, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, комунікації та опитувань; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, підсумковий контроль)

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: платформа Moodle, Zoom, Google Meet, програма Microsoft Word.

Рекомендовані джерела інформації

Публікації науково-педагогічного працівника за темою навчальної дисципліни

1. Olha Shandrenko. Poly system analysis of visual communication in fashion /
2. Social and cultural imperatives of the modern society development, Liha-Pres, 2020, p.112-125. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-204-6/112-125>
3. Шандренко О. М. Формотворення в дизайні як культурно-історична комунікація. *Культурологічний альманах*. Вінниця, 2016. Вип. 3. С. 62–67
4. Шандренко О.М. Відлуння «Триадного балету» Оскара Шлеммера в сучасному дизайні одягу. *Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну*. 2020. Том 3. № 1. С. 129-140
5. Шандренко О. М. Етномистецтво як джерело модифікації проектних стратегій формотворення в дизайні одягу. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2014. № 7. С. 34-37.
6. Шандренко О. М. Специфіка стильового формоутворення в моді. *Культура і сучасність*. 2015. № 1. С. 179-187.

7. Шандренко О. М. Основні принципи створення графічної презентації модного бренду. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2012. № 2. С. 40-43.

Основна література

1. Благова Т.Ю. Эвристические методы в дизайне одежды: учебно-методическое пособие. Благовещенск: Амурский гос. ун.т, 2006. 60 с.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 - 247 с.
3. Горчакова І. А. Евристика з позицій кібернетики, винахідництва та дидактики. Наука і сучасність. Київ, 2001; Карамішева Н. Педагогічна евристика. Діалог культур: Україна у світ. контексті. Філософія освіти. Л., 2002. Вип. 7.
4. Гулішевська М. Г. Історико-критичний аналіз поняття евристика. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2013. Вип. 36. С. 244-248. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sitimn>, 2013. 36-52.
5. Дмитренко Т.О. Розвиток творчого потенціалу майбутнього фахівця: монографія. ПП Вишемирський В.С., 2014. 424 с.
6. Мараховський А. А. Інноваційні аспекти у дизайні [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://er.nau.edu.ua>.
7. Меерович М. И. Технология творческого мышления : практ. пособие. Минск : Харвест, 2000. 432 с.

Допоміжна література

1. Пічкур М. Евристичний концепт образотворчої підготовки майбутніх дизайнерів та художників-педагогів у вищих навчальних закладах : збірник наукових праць уманського державного пед. університету. Випуск 2, 2017. Режим доступу: <http://znp.udpu.edu.ua/article/view/137665/134619>
2. Пойа Д. Как решать задачу. Львов: Журнал «Квантор», 1991. 216 с.
3. Руденченко А. А. Теоретичні і методичні засади навчання етнодизайну студентів вищих навчальних закладів : дис. д-ра пед. наук : 13.00.02. Київ, 2017. 427 с.
4. Сидоренко В. Ф. Протоформы знакообразования в графическом дизайне. Методы и технологии обучения изобразительной и проектной деятельности : сб. статей. Москва : Прометей, 2011. Вып. 5. С. 8–15.
5. Скафа Е.И. Эвристическое обучение математике: теория, методика, технология. Донецк : Изд-во ДонНУ, 2004. 439 с.
6. Чуприна Н.В., Струмінська Т.В. Сучасні технології дизайн-діяльності: навчальний посібник. Київ : КНУТД, 2017. 416 с.
7. Хуторской А.В. Дидактическая эвристика. Теория и технология креативного обучения. Москва : Изд-во МГУ, 2003. 416 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Академічна доброчесність : проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих учених : колективна монографія / за заг. ред. Н. Г.

Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с. URL : http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/monografii/Monografiya_young_scientist.pdf

2. Драч Поліна. Ключ до нових ідей: як мислити поза шаблоном URL : <https://studway.com.ua/evristika/>
3. Eric Olive. A Designer's Guide To Better Decisions URL : <https://www.smashingmagazine.com/2019/04/designers-guide-better-decisions/>
4. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні. URL : <https://don.kyivcity.gov.ua/files/2019/3/28/marta.pdf>
5. Сультанова Л. Б. Интуиция и эвристика в математике URL : <HTTPS://cyberleninka.ru/article/n/intuitsiya-i-evristika-v-matematike>

Політика вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна передбачає як роботу в колективі так і виконання індивідуальних завдань.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із керівником курсу, з презентацією етапів виконаних завдань під час консультації викладача.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Ліквідація заборгованості відбувається протягом 2 тижнів після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації аспірант повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

У разі виявлення факту плагіату аспірант отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Система оцінювання та вимоги

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	ВИД КОНТРОЛЮ	БАЛИ
	присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	максимальна оцінка складає (5 балів – 2-й семестр 4 бали – 3-й семестр)
	активність студента під час аудиторних занять (робота в групі, перевірка робіт)	максимальна оцінка складає (5 балів – 2-й семестр 9 балів – 3-й семестр)
	виконання завдань самостійної роботи	максимальна оцінка складає (15 балів – 2-й семестр 12 балів – 3-й семестр)

	Всього:	25 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік (2, 3 семестр)	75 балів
	Загальна оцінка:	100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
84–89	B	добре	
74–83	C	задовільно	
66–73	D		
61–65	E		
21–60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
0–20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни